

kan have den mindste Tvivl om, at han har skrevet den Ord til andet — slutter da med en Indstilling eller Genstilling til Rentekammeret om, at Administrationens Regel burde slaas fast og blive gjældende Lov, og efter en omstændig Behandling af Forholdet lyder dens Konklusion saaledes — med den ærede Formands Tilladelse oplæser jeg et Par Linier: „Men da det dog til Landholovenes Gaandhævelse er vigtigt, at der haves en fast Grændse; da Loven, hvor der nævner Bøndergaarde, derunder og forstaar, Gaardparter, og der, efter Arent Verntsens „frugtbare Herlighed“ — ja saa langt gik Driften tilbage for at vise, at det fra gammel Tid havde været Lands Lov og Ret, men det skal jeg ikke opholde det høie Thing med; han fremfører dernæst en Række af Betragtninger fra den senere Lovgivning, og saa siger han: „Da fremdeles de Steder, som have slikt Jordtillæg, i alt Fald ere fremkomne ved Udparcelleringen af Bøndergaarde, hvorved det in dubio ikke kan formodes, at de paa Bøndergaarde til Bøndestændens Vedligeholdelse lagte Baand skulle være ophævede, og da det vel turde være betænkeltigt at unddrage slige smaa Bøndersteders Brugere den Beskyttelse, som Lovgivningen har fundet fornøden for de større, men som de netop synes nok saa meget at behøve, saa holder Rancelliet for“, at disse Regler bør fastslaas, og — ja det ærede Medlem anerkjender jo Udvalgets Bestræbelser, vi have jo ikke holdt paa en Grændse af 1 Td. for disse Parceller, men Driften siger, at Rancelliet skal tilføie, „at man ikke indser, at Lovgivningen indeholder nogen Gjæmmel til at sætte en anden Grændse“ end 1 Td. Det turde vel altsaa være et Vidnesbyrd om, at det har været Administrationens Anskuelse, at Gaardparceller ere Gaarde, og at det ikke kan formodes, at en Gaardparcel bliver fri for Fæstetvang. Det maa bevises, og hvorledes kan det bevises? Gjennem en Bevilling; ellers er den Fæstetvang undergIVEN. Det mente Rancelliet i 1834 burde fastslaas ved Lov, saa at det har været meget længe, inden vor nuværende Regjering har optaget Tanken. Det er jo forøvrigt ikke ubekjendt, at i 1849 — 50 forhandlede denne Sag atter mellem

Judenrigsministeriet og Justitsministeriet. Aaret forud for den nævnte Skrivelse havde i Drigt Rentekammeret udtalt sin Anskuelse om, hvad der i saa Henseende var traditionel Grundfætning. Det var i Skrivelse af 20de Juli 1833, og den ærede Landssthingsmand vil ved at efterse denne finde, at Kamret udtaler, at det stedse har anset det som almindelig vedtaget, at Steder paa 1 Td. Hartkorn og derover maa betragtes som Gaarde, og at den Mening vilde Kamret vedblivende gjøre gjældende. Med Hensyn til Spørgsmaalet i Almindelighed om Gaardparcellers Fæsteforpligtelse haaber jeg saaledes at have tilfredsstillet den ærede Landssthingsmand. Endvidere er der jo Cirkulæret af 10de September 1861, som gaar i samme Retning, medens derimod Cirkulæret af 28de December 1868 gaar ud paa, at, uden Hensyn til Parcellernes Størrelse, ere de saakaldte mindre Parceller frie for Fæsteforpligtelse. Jeg mener saaledes, at Regjeringsforslagets § 6 Nr. 2 i det Mindste turde have modtaget sin Retfærdiggjørelse. — Ja, det ærede Medlem har jo rigtignok endnu sagt, at, som Bestemmelsen er affattet eller ønskes affattet fra Sletallets Side gennem et Udbringingsforslag, vil den komme til at lægge Fæsteforpligtelse paa ubebygget Jord, og det har den ærede Landssthingsmand sagt er noget Splinternyt, noget Uørt. Den høitærede Landssthingsmand tager ogsaa i den Retning fejl. Ja, jeg skal atter her af et stort Arsenal tillade mig at indskrænke mig til at citere meget saa Bestemmelser. Dersom det høitærede Medlem vil efterse en Rancelliskrivelse af 5te November 1814, saa vil han erfare, at Rancelliet er af en modsat Formening, og at Rancelliet og Rentekammeret have været af en modsat Formening siden 1ste Februar 1794. Denne Skrivelse findes i Registret til Reskriptsamlingen, og i den er det udtalt, at Rancelliet hidtil i Medhold af Rentekammerets Skrivelse af 1ste Februar 1794 har holdt for, at den Anordning, som befaler, at Bøndergaarde, forsaavidt de ikke bortforpagtes efter Forordningen af 15de Juni 1792 § 11, skulle bortfæstes paa Brugerens og Enkes Livstid, ligejaavel maatte angaa Dele af en Bøndergaard som dens ganske Tiliggende. Men dette Svar blev netop givet